

UNIVERZA
V LJUBLJANI

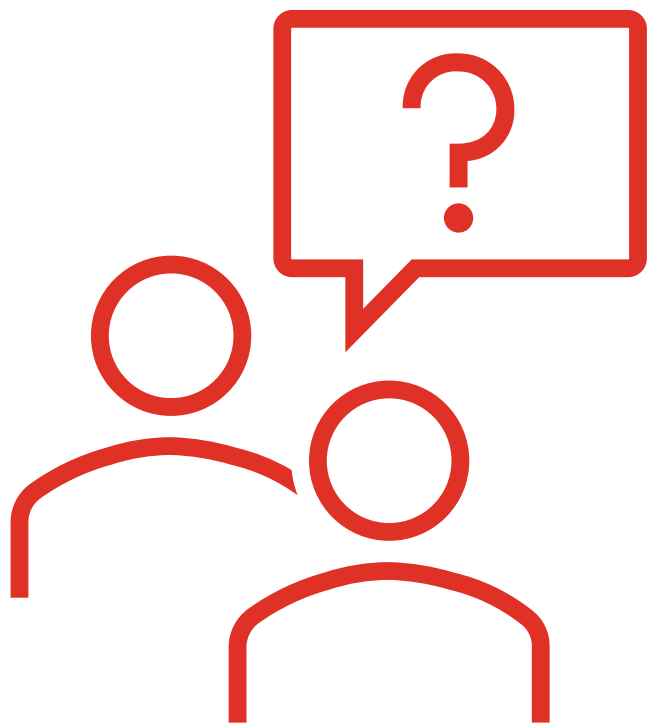
FDV

Fakulteta
za družbene vede

Družbena odgovornost podjetij, odgovorno poslovno razmerje

24. Dnevi poklicne in zaposlitvene rehabilitacije –
REHA, 23. september 2025

prof. dr. Urša Golob Podnar

Kaj je DOP?

Reprezentacije DOP med posamezniki v različnih kulturnih kontekstih

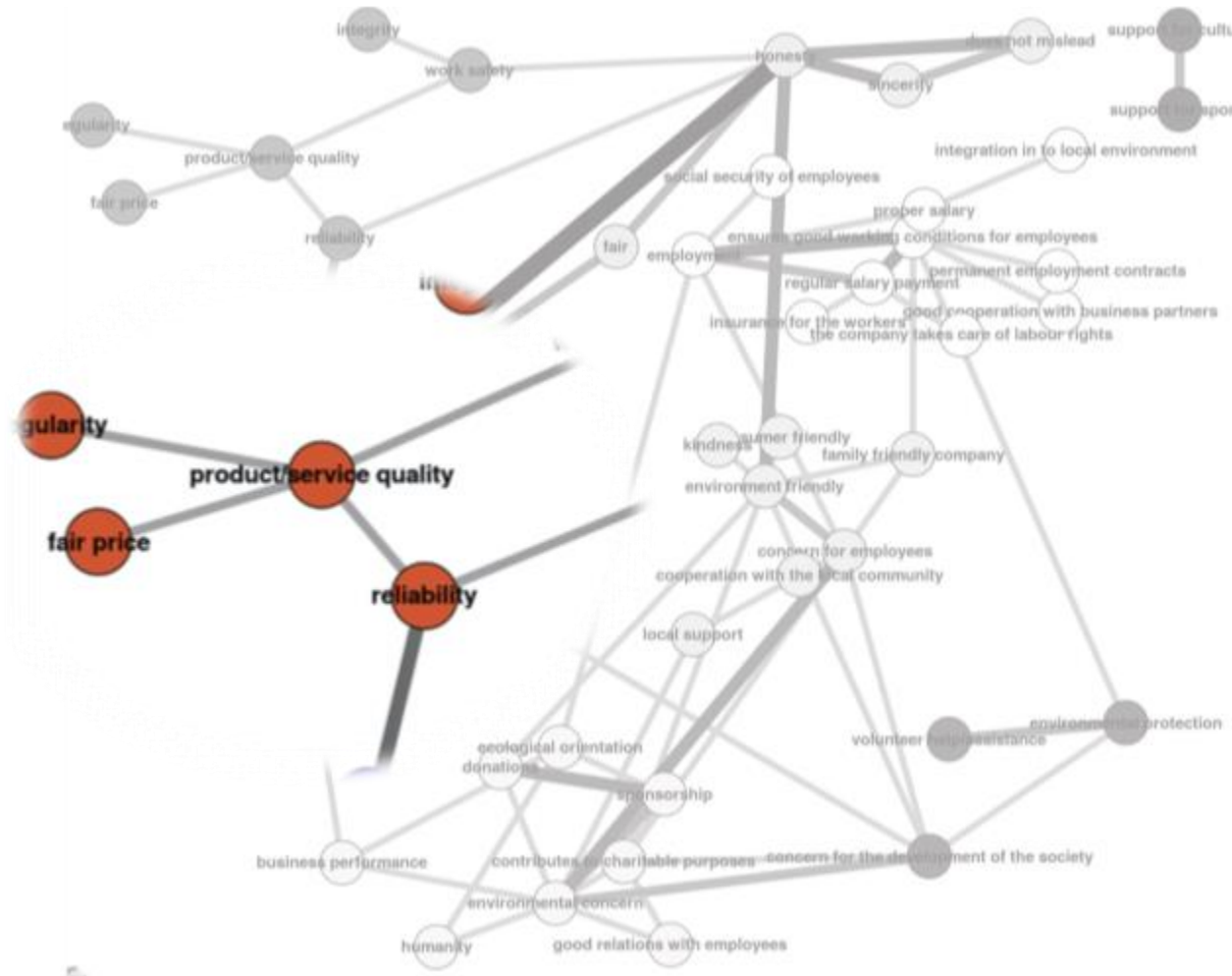

Fig. 1. The Slovenian network of CSR associations (threshold > 1).

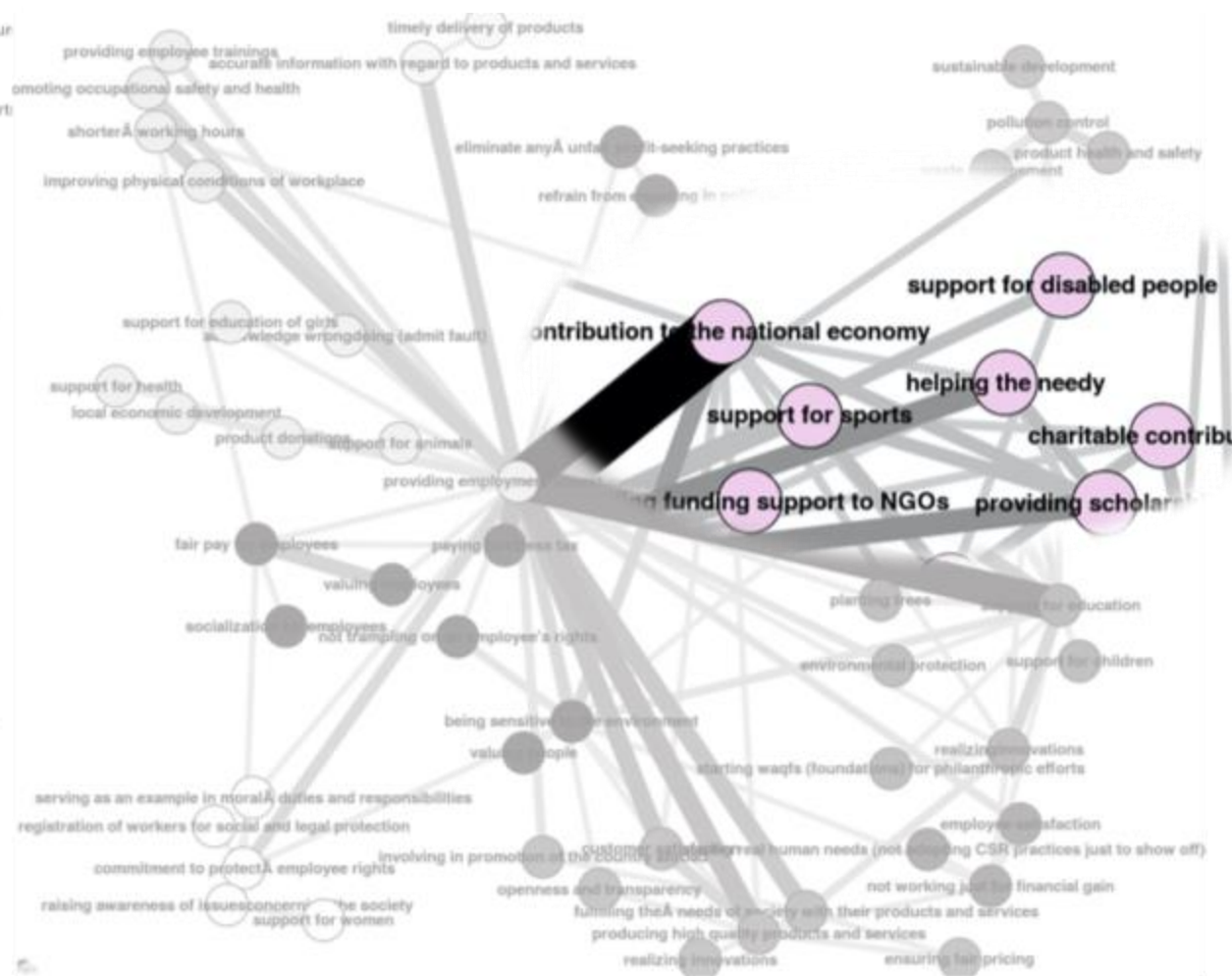
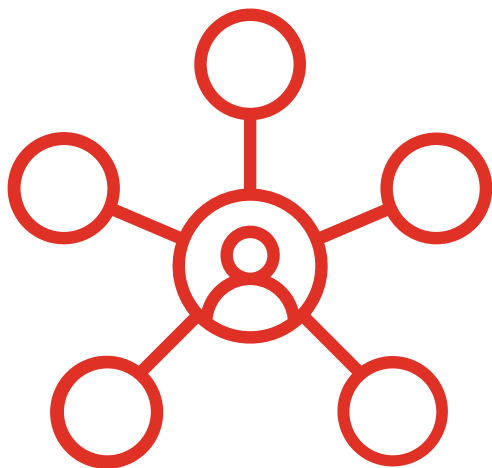

Fig. 2. The Turkish network of CSR associations (threshold > 1).

Najmanjši skupni imenovalec razumevanj DOP

Podjetje in družba sta prepleteni in ne ločeni entiteti, zato ima družba do podjetja legitimna pričakovanja o njegovem delovanju in učinkih (Wood, 1991).

Nobeno podjetje ni ne bi smelo privoščiti, da dela v nasprotju z ali izolirano od problemov v družbi (Matten & Moon, 2008).

Podjetja so odgovorna do skupnosti in okolja, v katerem delujejo (Sheehy, 2015).

Ta odgovornost vključuje ustvarjanje pozitivnih učinkov za družbo, okolje in zaposlene (Fenwick & Bierema, 2008).

Dvojnost DOP

Zunanja

usmerjena na okolje, družbo, deležnike

Družbena odgovornost

Komuniciranje z deležniki

Dobavitelji in poslovni partnerji

Odgovoren odnos do zavarovancev

Odgovoren odnos do družbenega okolja

Odgovoren odnos do naravnega okolja

Notranja

usmerjena na zaposlene – dobrobit zaposlenih, raznolikost, vključevanje, pravičnost delovnih pogojev

Skrb za zaposlene

Razvoj sodelavcev

Izobraževanje in usposabljanje

Nagrajevanje sodelavcev

Množična inventivna dejavnost

Varnost in zdravje pri delu

Odnosi med zaposlenimi in vodstvom

Merjenje organizacijske klime

Trim Klub Krka

Kulturno-umetniško društvo Krka

Notranja in zunanja DOP v slovenskih podjetjih

Percepcija zaposlenih o DOP v slovenskih podjetjih

3,9

Notranja
dimenzija

3,8

Zunanja
dimenzija

Vzvodi za širitev DOP: zagotavljanje človekovih pravic in odprava neenakosti

- Ključni mejnik: Vodilna načela ZN o podjetništvu in človekovih pravicah (2011)
  - Varovanje
  - Spoštovanje
  - Zagotavljanje pravnega varstva
- ZN CTR (2015)
- Dodatno: spremenjen kontekst dela (pandemija Covid-19) in globalizacija gibanj za enakost (npr. #BlackLivesMatter)
- Vloga držav (npr. Slovenija – ZZRZI 2004)

Načini razširitev (notranje) DOP

- Strategija raznolikosti, pravičnosti in vključenosti kot odgovor na pritiske družbenih gibanj (DEI – diversity, equity, inclusion)
  - Spoštovanje različnosti
  - Prilagajanje pogojev za enake možnosti
  - Oblikovanje vključujoče organizacijske culture
- Nediskriminacija in vključevanje oseb z invalidnostjo kot človekova pravica in del strategije DOP

Vključevanje v DOP v praksi

- Vključevanje oseb z invalidnostjo je med deležniki percipirano kot del DOP, vendar je v praksi redko obravnavano kot del DOP/trajnosti (Gould idr., 2019)

Razlogi

01

Invalidnost je pogosto spregledana dimenzija raznolikosti

02

Predsodki, slaba prilagoditev, neprimerna infrastruktura

03

Izpolnjevanje kvote kot zakonskega minimuma, brez kulture vključevanja in podpornih mehanizmov

Zakaj je to pomemben del DOP?

- DOP vključuje skrb za vse deležnike in se odziva na družbene probleme
- Zaposlovanje oseb z invalidnostjo moramo razumeti v tej luči – delovanje onkraj zakonskih obvez
- Prepoznavanje zaposlovanja oseb z invalidnostjo kot del org. kulture – graditev vključujočih, etičnih in inovativnih organizacij

Praksa – kako se kaže podpora znotraj DOP strategij 1/2

- Kultura in vodenje
  - Vključevanje oseb z invalidnostjo na vodilne položaje
  - Skupine za podporo zaposlenim z invalidnostjo
  - Izjava o DEI, ki eksplicitno vključje/prepoznava invalidnost kot del raznolikosti
- Vključevanje v skupnost
  - Dobrodelnost in donatorstva invalidnim organizacijam
  - Programi za naslavljanje potreb invalidnih oseb v skupnosti
  - Vključevanje oseb z invalidnostjo v marketinške in komunikacijske programe/gradiva

Praksa – kako se kaže podpora znotraj DOP strategij 2/2

- **Prakse zaposlovanja**
  - Fleksibilizacija dela
  - Politke prilagajanja delovnih mest
  - Spodbujanje samoidentifikacije invalidnosti
  - Vključevanje/prilagajanje posredovanja informacij za invalidne osebe v postopke zaposlovanja
  - Dodatna podpora za dobro počutje in zdravje oseb z invalidnostjo
  - Programi za retencijo in napredovanje oseb z invalidnostjo
- **Raznolikost v dobavni verigi**
  - Menedžer, ki spremlja iniciative raznolikosti pri dobaviteljih in členih v dobavni verigi

EU in Slovenija

- Nove direktive ESG:
  - CSRD – delno pokrivanje problematike; poročanje o deležu zaposlenih z invalidnostjo, politika za odpravo diskriminacije, dostopnosti izdelkov/storitev
  - CSDDD – aktivno upravljanje tveganj, ki vključujejo tudi invalidnost
- Kvotni sistem v Sloveniji: dobra tretjina podjetij izpolni kvoto z zaposlovanjem; ni pregleda, kako se to vključuje v DO in kako podjetja razvijajo programe za osebe z invalidnostjo kot del DO

INVALIDOM
PRIJAZNO
PODJETJE

Koristi vključevanja invalidnosti v DOP

- Raznolikost in vključevanje invalidov kot “business case”
  - Invalidi kot zaposleni so bolj motivirani, pripadni, prispevajo k boljši klimi
  - Manjša fluktuacija
  - Večja produktivnost in profitabilnost; večja vrednost podjetja (DO investitorji)
- Boljši ugled in družbena legitimnost podjetja

Priporočila

01

Vključevanje v strategije DOP

02

Merjenje in poročanje

03

Sodelovanje z deležniki

04

Deljenje dobrih praks

Naslavljanje neenakosti in vključevanje oseb z invalidnostjo v DOP prakse ne pomeni le etične zaveze, temveč prinaša tudi oprijemljive poslovne koristi.

UNIVERZA
V LJUBLJANI

FDV

Fakulteta
za družbene vede

Hvala za vašo pozornost!

ursa.golob@fdv.uni-lj.si